

Բ Ա Ջ Մ Ա Վ Է Պ

Հ Ա Ն Դ Ի Ս Ա Ր Ա Ն

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ — ԳԻՏԱԿԱՆ — ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

ՓԵՏՐՈՒԱՐ-ՄԱՅԻՍ ԹԻԻ 2-5

ՀԱՏ. Ղ.Ե. ՌԵԶԶ-ՌԵԶԷ

Վ.ԵՆԵՏԻԿ Ս. ՂԱԶԱՐ

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ԵՐԶՆԿԱՑԻՈՅ ՈՒՂԵԳՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՍՊԱՆԻԱ

ՏԱՐԻՈՎ, առաջ մեր ուշադրութեան տալիս եղած էր «Բազմավէպ»ի ընթերցողներուն ներկայացնել սոյն ուղեգրութիւնը, և երբ ծագեցաւ Սպանիական պատերազմը՝ կարծեմ շարժառիթ մ'ալ աւելցաւ անոր իրագործութեան, քանի որ, ինչքան ցաւալի, սակայն հետաքրքրական է տեսնել մեր հայ ուղեգիրը որ իտալ-գուլից - զաղղիական աշխարհներէն վերջ կ'անցնի Սպանիա և հիւսիսէն սկսեալ մինչեւ արեւմուտք և հարաւ և ապա արեւելեան մասը՝ կ'այցելէ այն գլխաւոր քաղաքները որոնք հետզհետէ կարծես մեր աչքին առջեւ ռազմադաշտի վերածուելով հուրի և սուրի բովէ մը անցելու վրայ են ներքին քաղաքական տխուր և եղբայրասպան պատերազմին հետեւանքով:

Մարտիրոս եպս.ի այս ուղեգրութիւնը թէեւ հրատ. և թարգմանուած Սէն Մարթէնէ, բայց անծանօթ և անմերձեանալի մեր ընթերցողներուն՝ կը բռնէ 431-438 էջերը վանքիս զրչագիր ԼԳ ՃԱՌԸՆՏՐԻՆ, զոր նկարագրած է մանրամասնօրէն Հ. Բ. Սարգիսեան¹, մենք կը բաւականանանք հոս ամփոփել գլխաւոր կէտերը:

Զեռագիրը կը կրէ վանքիս մատենադարանին Գ. Գ. 812 թիւը. ԹՈՒՂԹԻ՝ 236. ՄԵԾ. 32×21. ԳՐ. միասին, շեղագիր. ՏՈՂԻ՝ 33. ՆԻԻԹ՝ թուղթ. կաշեկազմ, լաւ պահուած. ԺԱՄԱՆԱԿ ընդօրինակութեան՝ 1857 (ինչպէս կ'երեւի 431 էջին լուսանցքին վրայ՝ Ուղեգրութեան սկիզբը). ԽՈՐԱԳԻՐԻ՝ սեւագիր. առանց ԶԱՐԴԱՆԿԱՐԻ. ԳՐԻՉ ընդօրինակութեանս՝ Հ. Սուրբիս Պարոնեան և Մուրատեան վարժարանի մեր աշակերտները. ՏԵՂԻ՝ Փարիզ: Ընդօրինակուած է ընտրանքով՝ Փարիզու Ազգ. մա-

1. Տե՛ս «Մարտիրոսի Հայ. Զեռագրաց» հատ. Բ. էջ 499-511 տպ. Վննետիկ Ս. Ղազար, 1914-1917.